

Sygn. akt IV CZ 11/15

POSTANOWIENIE

Dnia 21 maja 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosława Wysocka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Krzysztof Strzelczyk

SSN Kazimierz Zawada

w sprawie z powództwa M. S.

przeciwko Gminie Miasta G.

o ustalenie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 21 maja 2015 r.,

zażalenia powódki

na postanowienie Sądu Okręgowego w G.

z dnia 28 listopada 2014 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 28 listopada 2014 r. Sąd Okręgowy w G. odrzucił skargę kasacyjną powódki M. S. od wyroku tego Sądu z dnia 30 czerwca 2014 r. oddalającego jej apelację od wyroku Sądu Rejonowego w G., którym zostało oddalone powództwo o uznanie za bezskuteczne wypowiedzenia umowy dzierżawy bliżej w pozwie określonej nieruchomości. Sąd odwoławczy, uznając, że sprawa dotyczy prawa majątkowego, stwierdził, że w skardze nie została oznaczona wartość przedmiotu zaskarżenia, a w pozwie jako wartość przedmiotu sporu wskazano kwotę 106,59 zł. Skoro powódka zaskarżyła wyrok w całości, kwotę tę należało uznać za wartość przedmiotu zaskarżenia apelacją i konsekwentnie - skargą kasacyjną. Wobec tego, że wartość przedmiotu zaskarżenia skargą nie osiągnęła 50.000 zł, a zatem progu przewidzianego w art. 398² § 1 k.p.c., skarga była niedopuszczalna.

W zażaleniu powódka, kwestionując majątkowy charakter sprawy, podniosła, że „roszczenie z art. 189 k.p.c. jest roszczeniem niemajątkowym”, a Sąd odrzucając skargę rażąco naruszył art. 398² § 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżąca bezpodstawnie zarzuca zaskarżonemu orzeczeniu naruszenie art. 398² § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem, skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż 50.000 zł. Argumentacja powódki zmierzająca do zakwestionowania możliwości przypisania sprawom o „ustalenie” majątkowego charakteru jest chybiona, opierając się na oczywiście błędnym założeniu, że jedynie sprawy o świadczenie mają taki charakter. O tym, czy sprawa ma charakter majątkowy czy niemajątkowy nie rozstrzyga rodzaj powództwa (o świadczenie, ukształtowanie lub o ustalenie), lecz charakter prawa, którego sprawa dotyczy. Wykładnia ta nie budzi w orzecznictwie wątpliwości i jest jednolita (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 2002 r., I CZ 21/02, niepubl. oraz z dnia 13 lutego 2004 r., IV CZ 169/03, niepubl.). O majątkowym lub niemajątkowym charakterze prawa, którego dotyczy roszczenie, decyduje majątkowy lub niemajątkowy charakter dobra,

którego naruszenia powód upatruje i którego ochrony się domaga. Prawami majątkowymi są wszelkie prawa wywodzące się bezpośrednio ze stosunków obejmujących ekonomiczne interesy stron. Powództwa oparte na art. 189 k.p.c. mogą dotyczyć zarówno praw o charakterze majątkowym, jak i niemajątkowym (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 lipca 2009 r., II PK 240/08, niepubl.). Ponieważ powódka w pozwie żądała ustalenia bezskuteczności wypowiedzenia umowy dzierżawy, a zatem umowy, z którą łączy się prawo o charakterze niewątpliwie majątkowym, sprawę należało zakwalifikować jako sprawę o prawo majątkowe w rozumieniu art. 398² § 2 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 2005 r., III CZ 90/05, niepubl.).

Bezprzedmiotowe są zawarte w zażaleniu wywody powódki odnoszące się do pojęcia „ustalenia”, użytego w art. 189 k.p.c. oraz do pojęcia „interesu prawnego”, o którym mowa w tym przepisie, jako niemające znaczenia dla oceny charakteru sprawy z punktu widzenia art. 398² § 2 k.p.c.

Skarżąca, wnosząc skargę kasacyjną, nie oznaczyła wprawdzie wartości przedmiotu zaskarżenia, zastępując to wskazaniem, że przedmiotem zaskarżenia jest bezskuteczność czynności prawnej, a Sąd odwoławczy nie wezwał jej do uzupełnienia tego braku formalnego, jednak ostatecznie nie wpłynęło to na wynik sprawy, zważywszy, że nie ma żadnych wątpliwości co do tego, iż sprawa ma charakter majątkowy, a wartość przedmiotu sporu stanowiąca podstawę określenia wartości przedmiotu zaskarżenia w apelacji, a dalej w skardze kasacyjnej, utrzymała się w toku postępowania na niezmienionym poziomie. Ponieważ wartość ta pozostała poniżej poziomu 50.000 zł, przewidzianego w art. 398² § 2 k.p.c., Sąd Okręgowy prawidłowo uznał, że skarga jako niedopuszczalna podlegała odrzuceniu.

W sprawie można było rozważyć odrzucenie zażalenia z powodu nieusunięcia braku formalnego tego środka odwoławczego, bowiem skarżąca, trwając przy błędnym stanowisku, nie wykonała wezwania Sądu i odmówiła wskazania wartości przedmiotu zaskarżenia, lecz zażalenie merytorycznie rozpoznano ze względu na to, iż ocena charakteru sprawy stanowiła istotę sporu wymagającego rozstrzygnięcia.

Z tych przyczyn zażalenie podlegało oddaleniu na podstawie art. 394¹ § 3 w zw. art. 398¹⁴ k.p.c.